

RENÉE SCHELTEMA:
"GELD WEER VERBINDEN
MET DE NATUUR."

“De call to action is urgenter dan ooit”, aldus filmmaker Renée Scheltema bij de vertoning van de nieuwe versie van de speelfilmdocumentaire ‘Normal is over’ op de Dag van de Duurzaamheid. De uitverkochte vertoning van de documentaire was een gezamenlijk initiatief van a.s.r., MaatschapWij en de stichting New Financial Forum.

Call to action

‘Normal is over’ urgenter dan ooit

TEKST WILLEM VREESWIJK

Scheltema (68) werkte vijf jaar aan ‘Normal is over’, die in 2015 verscheen. De film viel internationaal in de prijzen, maar is in Nederland helaas minder bekend. Daar mag verandering in komen, omdat de boodschap uiterst relevant is. Scheltema reisde voor de film de hele wereld af om antwoorden te vinden op belangrijke vragen over klimaatverandering, de groeiende kloof tussen arm en rijk, het uitsterven van diersoorten, het uitputten van natuurlijke hulpbronnen en de rol van geld hierbij. Volgens Scheltema is er iets grondig mis in de wereld, zijn millennials in verwarring en helpt de film om duiding te geven en van daaruit oplossingen aan te dragen. Zij sprak onder meer Kate Raworth, Bernard Lietaer, Vandana Shiva, Ta’Kayia Blaney, Paul Gilding en Charles Eisenstein. Allen gaan in op de ware oorzaken van de problemen waar de mensheid vandaag de dag mee te kampen heeft en laten zien dat symptoombestrijding geen op-

lossing is. “Onze taak is het om in de komende eeuwen de schade te herstellen, diersoorten te redden, ecosystemen uit te breiden en geld weer te verbinden met de natuur.”

Scheltema was zestig jaar toen ze de film begon te maken en wist bij aanvang al dat het een enorm project zou worden waar ze al haar geld in zou moeten stoppen, tot aan de bakstenen van haar huis. Ze deed letterlijk alles zelf, van script tot beeld, van geluid tot montage. Een bijna onmogelijke opdracht, ook al wist ze van te voren dat ze zou slagen. In haar leven had ze al meerdere keren grenzen opgezocht. Zo maakte ze sociaal-economische portretten in het Egypte van Sadat, met dissidenten in de Sovjet-Unie en reportages in het nog volstrekt gesloten China. En als een tv-zender haar geen toestemming gaf om te gaan, nam ze ontslag en maakte ze de documentaire toch.

Voor aanvang van de vertoning vertelde ze dat haar jongste dochter, die had meegewerkt aan de totstandko-

ming van de film, twee dagen nadat de film ‘af’ was, bij een verkeersongeval om het leven kwam. De film is ook een eerbetoon aan haar dochter geworden en eindigt met de tekst: ‘voor mijn geliefde jongste dochter, die de laatste drie jaar van haar leven eraan heeft gewijd om deze film de wereld in te helpen (1989-2015)’. En dat terwijl de documentaire op zich al aangrijpend genoeg is. In de nieuwe versie van 2019 heeft Scheltema een actielijst toegevoegd die mensen direct in hun eigen leven kunnen omarmen en oppakken. Dat gaat het over vegetarisch eten, groen stemmen, duurzaam bankieren, duurzame kleding, etc. Scheltema vroeg nadrukkelijk aandacht voor deze lijst, juist omdat wij mensen het verschil maken en iedereen zijn of haar steentje kan bijdragen.

Scheltema is nu bezig met een serie van kortere documentairefilms. Ze kan hierbij alle (financiële) support gebruiken. De secretaris van haar New Normal Foundation Antoine Heideveld (in het dagelijkse leven directeur van

JUDITH MANSHANDEN:

“VIND DE LIEFDE
TERUG IN JEZELF.”

het Groene Brein) riep de aanwezigen dan ook op deze belangrijke beweging te ondersteunen. Dat kan bijvoorbeeld met een donatie op haar website <http://normalisover.org/>.

TIJD VOOR NIEUWE ZAKEN

Na het vegetarische diner, verzorgd door gastheer a.s.r., zei Judith Manshanden, oprichter van Orenda, dat er steeds meer mensen komen die pionier zijn van een nieuw systeem, een systeem dat het hart van mensen wel laat spreken. Zelf heeft ze in haar eigen leven het roer drastisch omgegooid. Toen ze jong was, werd ze heel blij van haar betekenisvolle werk voor ‘Global Peop-

le’. Samen met de straatjongens uit de achterbuurten van Mombasa en Kenia werden scholen en huizen gebouwd. “Dat was leerzaam voor die jongeren, het gaf een boost aan hun zelfvertrouwen en er was een groot gevoel van verbinding.”

Toch koos ze voor een carrière bij het in 2014 failliet gegane Boer & Croon, maar daar werd ze niet gelukkig. “Er was geen verbinding. Ik zal hele dagen in een lege kantoorruimte te staren naar een computerscherm.”

Ze nam ontslag en ging van start met het Geef Café in Rotterdam, een pop-up restaurant waar de gasten zelf bepalen wat ze voor een maaltijd kon-

den missen. “Dan gaat het puur om verbinding en onderling vertrouwen. Bovendien kookten we heerlijke maaltijden van ingrediënten die anders zouden zijn weggegooid en boden we ook onderdak voor mensen met geestelijke honger.”

In de Jordaan in Amsterdam vond ze een vaste plek voor haar restaurant. Daar merkte ze dat ze van nature geen horecaondernemer is en dat haar kracht elders ligt. Ze richtte Orenda op, een organisatie die bedrijven helpt te werken vanuit hun purpose. Manshanden is ervan overtuigd dat verbinding met jezelf, met anderen en met de omgeving leidt tot nieuwe mogelijkheden die succesvol zijn en goed zijn voor mens en samenleving. Ze schreef hier het praktijkgerichte boek ‘Tijd voor nieuwe zaken’ over.

“Durf los te laten, besef dat het leven een cyclus is en vind de liefde terug in jezelf. Daar begint het mee. En zo kunnen we organisaties bouwen die wel werken vanuit liefde en verbinding. Want wie liefde voelt, maakt nooit iets kapot.” ■